

# POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR

## Pozměňovací návrh poslankyně Ing. Radky Maxové

k vládnímu návrhu zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

(sněmovní tisk č. 508/0)

**Návrh zákona se mění takto:**

### **K části první**

V § 17 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno c), které zní:

„c) stanovit minimální vzdálenost až 1 km pro umístění zdravotnických zařízení poskytujících osobám s adiktologickou poruchou odbornou péči ve formě substituční léčby od míst uvedených v § 18 odst. 1 písm. f) až h).“.

### **Důvodová zpráva:**

Navrhovaná úprava si klade za cíl poskytnout obcím, jakožto samosprávným společenstvím občanů, možnost autonomně rozhodovat o tom, zda budou na svém území regulovat umístování zdravotnických zařízení poskytujících odbornou péči ve formě substituční léčby, či nikoli. Na základě § 17 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek bude obec oprávněna k vydání obecně závazné vyhlášky, v níž bude moci stanovit minimální vzdálenost těchto zařízení od škol, školských zařízení, zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže atp. Minimální vzdálenost zařízení poskytujících substituční péči od zařízení určených dětem si obec znalá místních poměrů určí zcela samostatně, v závislosti na konkrétní situaci a podmínkách na svém území tak, aby nebyla závadným chováním některých osob závislých na omamných a psychotropních látkách ohrožena výchova dětí a mládeže. Limitace 1 km naopak zajistí, aby současně byla i nadále garantována řádná dostupnost odborné péče formou substituční léčby.

Současná platná a účinná právní úprava dané problematiky je zcela nedostatečná; vede k tomu, že se v okolí zařízení poskytujících substituční léčbu seskupují osoby závislé na omamných, psychotropních a jiných látkách s psychoaktivními účinky, přičemž tato zařízení se nezdědky nacházejí v těsné blízkosti škol a jiných zařízení určených pro děti a mládež. V některých lokalitách tak jsou děti dennodenně konfrontovány s drogově závislými osobami, což ohrožuje nejen jejich výchovu, ale i mravní vývoj. Není výjimkou, že si tyto osoby na veřejných prostranstvích injekčně aplikují návykové látky, použité injekce odložené v parcích a na dětských hřištích následně ohrožují život a zdraví obyvatel. S výše uvedeným

souvisí také nezbytnost zajištění pravidelného nadstandardního úklidu daných lokalit, aby se riziko poranění o injekční stříkačku minimalizovalo. Sekundárním problémem v oblastech u substitučních center je rovněž nárůst kriminality způsobený nutností závislých osob obstarat si finanční prostředky na drogu.

V dané věci se střetávají práva osob závislých na užívání návykových látek s právy místních obyvatel a dalších osob. Bude tedy zapotřebí tato práva poměřovat. Na jedné straně jde o práva osob závislých, z nichž nejvýznamnější je v daném případě právo na ochranu zdraví a odbornou, dostupnou a bezplatnou zdravotní péči, a na straně druhé o práva ostatních, zejména o právo na život a zdraví, soukromý a rodinný život a o právo na příznivé životní prostředí. Vzhledem ke skutečnosti, že samotné držení omamných a psychotropních látek je v závislosti na drženém množství přestupkem nebo trestným činem, tj. jednáním nezákonným, nemohou práva osob závislých převážet nad právy ostatních a budou požívat nižší ochrany.

Na závěr je třeba zdůraznit, že přijetí pozměňovacího návrhu nebude v žádném případě představovat zhoršení, natož ukončení, péče o osoby závislé na omamných či psychotropních látkách. Zdravotnická zařízení poskytující substituční léčbu budou fungovat stejně jako doposud a příznivý efekt této léčby, spočívající zejména v omezení šíření viru HIV a dalších krví přenosných infekcí či ve snížení potřeby vyhledávat drogu, tedy zůstane zachován. Obec pouze nově nabude pravomoc ovlivňovat umístění uvedených zařízení tak, aby nedocházelo k ohrožování výchovy dětí a mládeže a aby bylo zdraví tamních obyvatel co možná nejméně ohroženo; poskytování substituční léčby proto může být přesunuto do okrajovějších lokalit obcí.